

TRANSPORDIAMET

Eve-Ly Kübard
Riigikogu majanduskomisjon
majanduskomisjon@riigikogu.ee

Teie 11.05.2026

Meie 19.05.2026 nr 1.2-3/26/8194-2

Transpordiameti ettepanekud liiklusseaduse
muutmise seaduse eelnõule (835 SE)

Austatud majanduskomisjoni esimees

Riigikogu majanduskomisjon küsis 11.05.2026 Transpordiameti arvamust eelnõule 835 SE, millega soovitakse täiendada liiklusseadust ning näha ette miinimum ja maksimum kaugused liiklusemärgi 559b kasutamisele.

Automaatse liiklusjärelvalve teostamise õiguslikud eeldused jõustusid 10.05.2010. Sellele eelnes tehniliste eelduste loomine, mille komponentideks oli ka statsionaarsete liiklusjärelvalvesüsteemi mõõtekabiinide rajamine riigiteedel ja mõõtesuundadele liiklusemärgide 559a ja 559b paigaldamine. Hetkeseisuga on Eesti riigiteedel 67 mõõtekabiini, millest viies on võimalik kiirust mõõta mõlemas suunas ja kabiinides kasutamiseks 34 mõõtesüsteemi, mille asukohti roteeritakse. Kõikide statsionaarsete mõõtekabiinide mõõtesuundadele on paigaldatud statsionaarsed liiklusemärgid 559a ja 559b.

Tallinna Transpordiamet käitab viit statsionaarset automaatset liiklusjärelvalvesüsteemi. Nendest 2 on paigaldatud Kristiine ristmikul ning omavad lubatud sõidukiiruse ületamise ja keelava fooritule ajal ristmikule või jalakäijate ülekäigurajale sõitmise tuvastamise võimekust ning 3 asuvad Pirita tee ja Narva mnt ristmiku piirkonnas ning sõltuvalt asukohast on võimelised tuvastama, kas ainult lubatud sõidukiiruse ületamist või lubatud sõidukiiruse ületamist koos keelava fooritule ajal ristmikule või jalakäijate ülekäigurajale sõitmist.

Politsei- ja Piirivalveametil on kaheksa mobiilset automaatset liiklusjärelvalvesüsteemi, millega teostatakse järelvalvet riigiteedel ning kohalike omavalitsuste teedel ja tänavatel. Mobiilsetel automaatsetel liiklusjärelvalvesüsteemidel on võimekus mõõta sõidukiirust:

- läheneval suunal;
- kaugeneval suunal;
- läheneval ja kaugeneval suunal korraga.

Olles tutvunud 835 SE menetlusteabe ja -dokumentidega, esitame eelnõuga seotud selgitused ning

juhime tähelepanu järgnevatele asjaoludele.

1. Kehtiv õigus võimaldab automaatse liiklusjärelvalve süsteemiga tuvastada:
 - suurima lubatud sõidukiiruse ületamist;
 - sõiduki peatumist või parkimist selleks keelatud kohas;
 - liikluskorraldusvahendiga ettenähtud peatumis- või parkimiskorra või -viisi rikkumist;
 - ristmikul seismisega teiste liiklejate võimalikku takistamist;
 - ühissõidukiraja lubamatut kasutamist;
 - sõiduki peatumist või parkimist selleks keelatud kohas, liikluskorraldusvahendiga ettenähtud peatumis- või parkimiskorra või -viisi rikkumist, ristmikul seismisega teiste liiklejate võimalikku takistamist, ühissõidukiraja lubamatut kasutamist, kui see oli ohtlik teistele liiklejatele või häiris oluliselt liiklust;
 - keelava fooritule ajal ristmikule või jalakäijate ülekäigurajale sõitmist;
 - keelava fooritule ajal ristmikule või jalakäijate ülekäigurajale sõitmist viisil, mis on ohtlik teistele liiklejatele või häirib oluliselt liiklust;
 - tehnonõuetele vastavuse kontrolli mitteläbinud mootorsõiduki juhtimist;
 - liikluskindlustuse seaduse alusel kindlustuskohustusega hõlmatud sellise sõiduki liikluses kasutamist, millel ei ole kohustuslikku liikluskindlustust või automaatset liikluskindlustust.
2. Majandus- ja kommunikatsiooniministri 22.02.2011 määrus nr 12 „Liiklusmärkide ja teemärgiste tähendused ja nõuded fooridele“ § 15 p 29 ütleb, et liiklusmärgid 559a ja 559b „Automaatkontroll“ osutavad automaatsele liiklusjärelvalve teostamisele. See tähendab, et need liiklusmärgid on ette nähtud mitte ainult automaatse kiirusemõõtmise korral kasutamiseks, vaid millise iganes senini lubatud (hetkel 10 erinevat liiklusreeglite eiramise liiki) ja tulevikus lubatavate automaatse liiklusjärelvalve süsteemi kasutuskohdade tähistamiseks.
3. Eesti standard EVS 613:2023 „Liiklusmärgid ja nende kasutamine“ punkt 12.5.6 näeb ette nõuded liiklusmärgi 559 „Automaatkontroll“ paigaldamisele. Alapunkt a) ütleb, et „statsionaarsete kiiruskaamerate automaatse kiiruskontrolli teostamisel paigaldatakse märk 559b 500 m kuni 1000 m kaugusele sõidusuunas enne kiiruskaamerat, mobiilsete kiiruskaamerate korral 100 m kuni 5000 m kaugusele enne kiiruskaamerat“.
4. Riigiteedel paiknevad kiirusmõõtekabiinid on tähistatud liiklusmärgiga 559b. Lisaks on kõigi eelmisel kümnendil paigaldatud mõõtekabiinide puhul kasutatud ka varast teavitust liiklusmärgiga 559a. Liiklusmärgid 559a ja 559b paiknevad sõidusuunas 200 m kuni 6000 m enne kiiruskaamera mõõtekabiini. Kaheksas mõõtekabiini asukohas paikneb liiklusmärk 559b kaamerale lähemal kui 300 m. Alates standardi EVS 613:2023 kehtima hakkamisest on uutesse asukohtadesse mõõtekabiinide paigaldamisel kinni peetud liiklusmärgi 559b paigaldamiseks ettenähtud kauguse vahemikust. Varasemalt paigaldatud mõõtekabiinide puhul vastavad liiklusmärkide 559a ja 559b asukohad paigaldamise ajal kehtinud regulatsioonidele.
5. Liiklusseaduse § 199 lg 7 alusel on Vabariigi Valitsus 16.06.2011. a määrusega nr 78 „Nõuded kiirusmõõture ja kiirusmõõtesüsteemi mõõteprotseduurile ning mõõtetulemuste töötlemisele“ kehtestanud nõuded kiirusmõõture ja kiirusmõõtesüsteemi mõõteprotseduurile ja mõõtetulemuste töötlemisele. Asjakohane oleks kaaluda loobumist liiklusseaduse muutmisest 835 SE pakutaval moel ja selle asemel täiendada Vabariigi Valitsuse 16.06.2011. a määruse nr 78 § 3 „Sõidukiiruse mõõtmise üldnõuded“ punktiga, millega kehtestatakse nõuded automaatse järelvalvesüsteemiga kiiruse mõõtmise korral liiklusmärgi 559b paigalduskaugustele. Samuti täiendada määruse § 14 „Mõõtekoha valik ning seadme paigaldamine ja mõõtmiseks ettevalmistamine“ punkti 3 kohustusega märkida mõõtesüsteemi paigaldamise protokollis ka liiklusmärki(de) 559b asukoha/kohtade koordinaadid ja vajadusel lisada salvestised, millelt nähtuks liiklusmärgi 559b asukoht/asukohad.
6. Väärteomenetluses hinnatakse tõendite lubatavust ja nõuetele vastavust, sh liiklusmärgi olemasolu ja kaugusnõuetest kinnipidamist iga konkreetse juhtumi korral.
7. Nii liiklusmärgi 559b kasutamise kauguste piirväärtuste ettenägemisel liiklusseaduses või

Vabariigi Valitsuse 16.06.2011. a määruses nr 78, tuleks läbi mõelda, kas ja kuidas märkide paigaldamiseks väljapakutud kaugused sobituvad erinevates olukordades liikluskeskkonda ja standardi EVS 613:2023 nõuetega või peaks jääma liiklusemärgi 559b paigaldamisele rohkem paindlikkust, kuidas teavitada asulates ja asulavälistel teedel ristuvalt teelt automaatse järelevalvesüsteemi suunas pöörde sooritanud mootorsõidukijuhti ees olevast mõõtekohast, kui pöördekohast jääb mõõtekohani vähem, kui liiklusemärgi 559b paigaldamisele ettenähtud miinimumkaugus, milline peab olema seadusemuudatuse jõustamise tähtaeg, et teeomanikel jääks piisav aeg ja võimalus mõõtekohtade tähistamise uute nõuetega vastavusse viimiseks.

8. Mõõtmisel saadud kiiruse väärtuse kehtetuks tunnistamiseks juhul, kui on kahtlus liiklusemärgi 559b puudumises või paiknemise mittevastavuses kauguse piirväärtustega, tuleb täiendada väärtemenetluse seadustiku 10. peatüki „Kohtuväline menetlus“ jagu 1¹ „Kirjalik hoiatamismenetlus“ vastava kaebuse esitamise alusega ja täiendada kohtuvälise menetleja poolt kaebuse lahendamise senist korda.
9. Automaatse liiklusjärelevalve süsteemi juures ei saa jätta arvestamata ka tehnoloogia arengut. Näiteks meie naaberriikides – Soomes ja Lätis, on juba kasutusel automaatsed liiklusjärelevalve süsteemid, mis on paigaldatud mootorsõidukitele ja on liikuvad. Sellisele süsteemile üleminekul ei ole automaatsest järelevalvest võimalik liiklusemärgiga 559b eelnevalt teada anda.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Karin Victoria Kuuskemaa-Ivanov

juhataja

õigussakond

Alo Kirsimäe

5030 691, alo.kirsimae@transpordiamet.ee

Kristi Orumets

58467507, kristi.orumets@transpordiamet.ee